

6. Оценка финансирования, образования и политического контекста для стратегического планирования кадровых ресурсов здравоохранения – Копенгаген: ВОЗ, 2009. – 86 с.

7. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я: український вимір / В.М. Лехан, Г.О. Слабкий, М.В. Шевченко. – К., 2009. – 50 с.

The article describes the situation of staff health care assistance in Ukraine. It was researched the level of staff availability with health professionals of different specialties in health care establishments, identified the main problems in the sphere of health care assistance in Ukraine.

Object of the article is researching supply of medical workers in health promotion.

Object of staff policy of World Health Organization is training of needed skilled workers, location supply, and also acting appropriate job by these medical workers. Routine approach doesn't function in this case, because strategies of staff policy have to respond unique conditions of each country. Most problems in the sphere of staff resources are connected with modifications of conditions. Therefore, it's necessary to analyze and appraise constantly the situation for optimization, strategy determination with improvement the situation of staff health care assistance.

Staff resources status in health care assistance is characterized by several problems which is necessary to consider in strategy planning of training and distribution medical personnel: number of doctors and middle medical personnel decreases; it's noticeable low staff availability in the capacity of doctors by individuals; it's observable disparity in supplying with doctors and middle medical personnel in different regions; medical personnel's age structure is disadvantageous.

УДК 300.322

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

**ОЧЕРЕДЬКО О.О.,
аспірант, ДВНЗ «Приазовський
державний технічний університет»**

У статті проаналізовані існуючі проблеми та перспективи розвитку інвестиційної діяльності, оскільки в останні роки в Україні недостатньо привабливі умови для більш активної діяльності внутрішніх та іноземних інвесторів, що в свою чергу обумовлює потребу у додатковому обсязі інвестиційного капіталу. На сучасному етапі є необхідність поліпшення інвестиційного клімату та удосконалення механізмів державного регулювання інвестиційної діяльності.

Ключові слова: *інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційний клімат, розвиток підприємств.*

В статті проаналізовані існуючі проблеми та перспективи розвитку інвестиційної діяльності, тому що в останні роки в Україні недостатньо привлекательні умови для активної діяльності внутрішніх та іноземних інвесторів, що в свою чергу пояснює потребу в додатковому обсязі інвестиційного капіталу. На сьогоднішній день існує потреба в удосконаленні інвестиційного клімату та удосконаленні механізмів державного регулювання інвестиційної діяльності.

Ключевые слова: *инвестиции, инвестиционная деятельность, инвестиционный климат, развитие предприятий.*

The article analyses existing problems and prospects of development investment activity, because in recent years, Ukraine has not enough attractive conditions for activity in domestic and foreign investors, which in turn explains the needs for additional investment capital. Today needs to improve the investment climate and the mechanisms of state regulation of investment activities.

Keywords: *investments, investment activity, investment climate, enterprise development.*

Постановка проблеми. В останні роки показники динаміки інвестиційних процесів почали скорочуватися. Тому нашому уряду потрібно проаналізувати більш детально та розпочати розробляти реальні заходи, які призведуть до активізації інвестиційної діяльності на підприємствах України. В свою чергу, українські підприємства мають активізувати усі свої можливості на залучення інвестицій та покращення інвестиційної діяльності підприємства.

В теперішніх умовах інвестиційний клімат країни потребує поліпшення і покращення правової, соціально-економічної, фінансової та суспільно-політичної складових, що зможе залучити більш великий обсяг інвестиційних ресурсів і сприятиме загальному соціально-економічному розвитку України. Залучення інвестицій є дуже важливим для діяльності підприємства і це вимагає від керівництва постійного удосконалення господарської діяльності та підвищення рівня інвестиційних переваг порівняно з іншими підприємствами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про те, що розробці проблем інвестування приділяється дуже велика увага українськими і зарубіжними вченими, серед яких О.І. Амоша, Г. Бірман, І.О. Бланк, А. Бутняров, О.В. Гаврилюк, В.М. Гриньова, Б.В. Губський, А.Г. Загородній, В.В. Ковальов, М.Д. Кондратьєв, М.Г. Лапуста, Ю.В. Макогон, А. Маршалл, П.Г. Перерва, Ю. Ткаченко, В.Д. Шапіро, У. Шарп, В.В. Шермет, О.М. Ястремська та інші. Але окремі питання щодо перспектив покращення інвестиційної діяльності та залучення інвестицій у підприємства не дістали належного висвітлення та потребують подальшого, більш детального розгляду та вдосконалення як у науковому, так і практичному розрізах.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є розробка пропозицій щодо покращення інвестиційної діяльності підприємств та визначення напрямків розвитку інвестиційної діяльності в теперішніх складних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність» інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та всіх інших видів діяльності. Велику роль відіграють іноземні інвестиції [1].

Інвестиційну діяльність можна розглядати з двох позицій – у широкому та вузькому розумінні. У широкому розумінні, на думку Л.М. Петренко, інвестиційна діяльність – це діяльність, пов'язана із вкладенням коштів в об'єкти інвестування з метою одержання прибутку [2]. У вузькому ж розумінні, як визначає В.Г. Федоренко, інвестиційна діяльність, власне інвестування, визначається як процес перетворення інвестиційних ресурсів у вкладення [3, с. 480].

На мою думку, під інвестиційною діяльністю слід розуміти у більш широкому сенсі та розкривати це поняття як на рівні підприємств, так і на рівні держави, та визначати ефективність використання інвестиційних ресурсів. З огляду на таке розуміння інвестиційної діяльності, велике значення мають результати господарської діяльності інвестиційних галузей. Їх технічний рівень, організація виробництва, здатність до засвоєння інновацій здійснюють основний вплив на інвестиційний цикл.

Економічний спад в нашій країні супроводжується скороченням інвестиційної активності. При цьому зменшення капіталовкладень відбувається вищими темпами, ніж спад виробництва.

В Україні чинники, які впливають на процес інвестування, перебувають у такому стані, що не можуть сприяти розвитку цього процесу. Однак досвід багатьох країн свідчить, що вихід з кризи неможливий без збільшення обсягу інвестицій.

Отже, активізацію інвестиційної діяльності гальмує ще і політична ситуація, а вихід з кризи без істотного збільшення капіталовкладень неможливий. Однак, з проведенням грошової реформи в Україні з'явився фактор стабілізації економіки, який слід закріпити і зміцнити проведенням реальних, а не декларативних реформ. Йдеться про подолання інфляції.

Високі темпи інфляції роблять абсолютно неефективним нагромадження фінансових ресурсів, спрямованих на здійснення довгострокових проектів. Зниження інфляції дає можливість нормалізувати фінансовий стан підприємств, стимулювати збільшення виробництва.

На управління інвестиційною діяльністю впливає різноманітна кількість чинників, які мають зовнішній та внутрішній характер та прямий або опосередкований вплив по відношенню до окремого підприємства. Зовнішні чинники, які впливають на інвестиційну діяльність підприємства, можливо поділити на чотири основні групи: міжнародні чинники, галузеві чинники, чинники, пов'язані із державним управлінням інвестиційною діяльністю, ринкові чинники.

Кожна з зазначених груп чинників опосередковано впливає на процес управління інвестиційною діяльністю, проте, у випадку відсутності

оперативного реагування на них з боку керівництва, може призвести до негативних наслідків. Внутрішні чинники впливу на управління інвестиційною діяльністю визначаються діяльністю промислового підприємства в цілому, рівнем кваліфікації персоналу, здатністю керівництва та персоналу вчасно реагувати на зміни у зовнішньому середовищі, рівнем ділової активності та репутації підприємства, розвиненістю системи збуту та маркетингу, процесом організації виробництва, наявністю необхідного ресурсного забезпечення.

На сучасному етапі інвестиційна діяльність підприємства зводиться не лише до задоволення поточних інвестиційних потреб, а й до передбачення напрямів і форм цієї діяльності на перспективу, що зумовлює необхідність формування системи управління інвестиційною діяльністю із врахуванням тенденцій розвитку, системи можливостей і загроз, які встановлюються за допомогою СВОТ-аналізу, враховуючи інвестиційні переваги та загрози діяльності підприємства. Серед інвестиційних переваг однією із пріоритетних для підприємств в цілому, а особливо для підприємств машинобудування є залучення інвестицій з метою впровадження нововведень, тобто інновацій, які є умовою інтенсивного розвитку економіки країни. Інновації, забезпечуючи підвищення ефективності економіки, розширюють джерела інвестицій.

Про пріоритетність інноваційного інвестування свідчить і той факт, що важливе значення має проблема раціонального використання наявних фінансових ресурсів, що відображається у формуванні такої структури інвестицій, яка характеризується прогресивними змінами. Напрямки використання інвестицій характеризуються відтворювальною та технологічною структурами. Відтворювальна структура інвестицій в основний капітал характеризує розподіл інвестицій на будівництво і технічне переозброєння, розширення та реконструкцію виробництва. Частка застарілого устаткування в окремих галузях промисловості становить 60 – 70 %.

Українське машинобудування не забезпечує належних темпів його оновлення, в промисловості домінують відсталі технології, що призводить до невиправдано високого споживання в українській промисловості енергоресурсів, яке є у 4-5 разів вищим, ніж у європейських країнах. Вкрай повільно оновлюється устаткування також у машинобудуванні, яке покликано бути потужним двигуном інноваційних процесів в усіх галузях національного господарства [4, с. 4].

Протягом 2015 року в економіку України надійшло 3,76 млрд доларів США прямих іноземних інвестицій. Третину з цих коштів вклали у виробничі підприємства, трохи менше третини – в установи фінансової та страхової сфери. Україна залишається інвестиційно привабливою для іноземних інвесторів, проте з потенційною можливістю невиконання боргових зобов'язань.

Українська економіка потребує саме капіталів для будівництва нових, реконструкції та модернізації діючих підприємств. Але, на жаль, зарубіжні аналітики розглядають нашу державу як регіон з майже 100 % ризиком для інвестицій.

Задля покращення інвестиційної діяльності треба забезпечити необхідні умови функціонування бізнесу та розробити систему гарантій і пільг іноземним інвесторам. Пріоритетами розвитку економіки є впровадження освітньої,

наукової та науково-технічної діяльності, здійснення заходів з концентрації інвестиційних ресурсів на реалізації інвестиційних проектів.

Аналіз національного законодавства у сфері регулювання інвестиційної діяльності дозволяє константувати нестабільність, нормативно-правова база зазнає постійних змін, оскільки в процесі її формування одні нормативно-правові акти приймаються, інші відміняються, або їх положення знаходять своє відображення в інших нормативно-правових актах.

За даними Держстату у січні – червні 2015 року в економіку України іноземними інвесторами вкладено 1042,4 млн. дол. США та вилучено 351,3 млн. дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу, рис. 1). Зменшення капіталу за рахунок переоцінки, утрат та перекласифікації, за даними Держстату, за цей період становить 3604,0 млн. дол. США (у т.ч. за рахунок курсової різниці – 3539,3 млн. дол. США).

Обсяг залучених з початку інвестування прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку України на 01.07.2015 року становив 42851,3 млн. дол. США та в розрахунку на одну особу населення складає 1000,5 дол. США. Інвестиції спрямовуються у вже розвинені сфери економічної діяльності. На підприємствах промисловості зосереджено 31,5 % загального обсягу прямих інвестицій в Україну, в установах фінансової та страхової діяльності – 25,9 % [5].

На загальний стан економіки значно впливає податкове законодавство, яке в Україні має низку недоліків. Тому, в майбутньому слід передбачити зниження податкового тиску на виробництво, диференціювання податкових ставок залежно від пріоритетності сфер виробництва, застосування податкових пільг, при оподаткуванні прибутку, що використовується для розвитку виробництва.

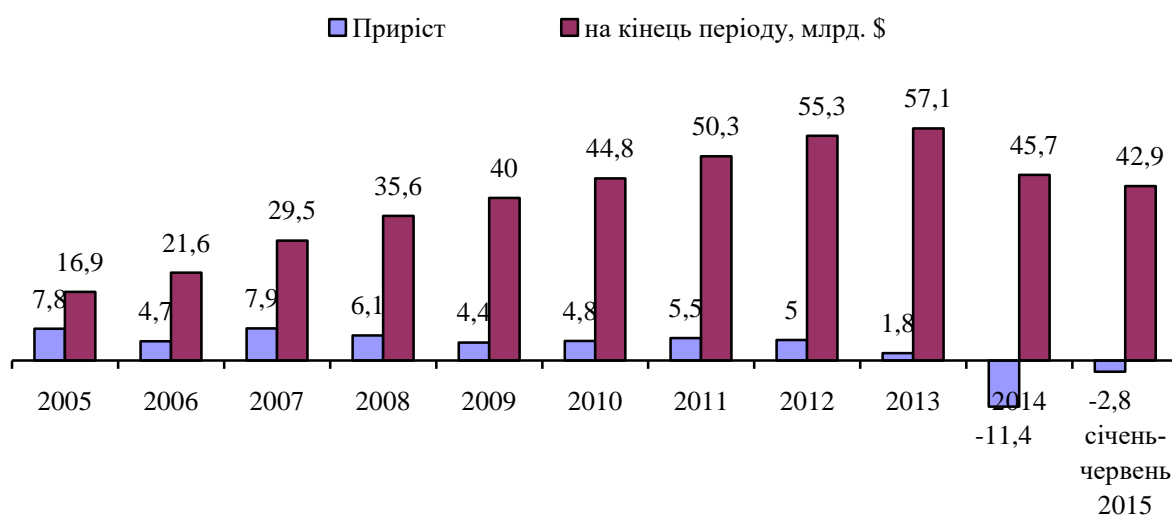

Рис. 1. Обсяг прямих іноземних інвестицій

Аналізуючи думки вчених, можна зауважити, що перспективи розвитку інвестиційної діяльності у державі з ринковою економікою має виходити з додержання таких принципів:

- об'єктивна необхідність визнання довго- і середньотермінових циклів інвестиційної активності;
- взаємодія локальних, галузевих, регіональних і народно-господарських циклів інвестиційної активності;
- формування ринкових важелів в інвестиційній сфері одночасно з аналогічними процесами в інших галузях народного господарства;
- логічність і цілісність інвестиційного циклу; спадкоємність у реалізації конкретних заходів,
- пріоритетність спрямування коштів для реалізації інвестиційного процесу [6].

У всьому світі фінансування капіталовкладень значною мірою здійснюється у вигляді кредитних ресурсів. Однак, внаслідок недосконалості нашої банківської системи та загального стану економіки інвестиційні кредити нині майже не надаються. Банківська система нашої країни не має можливості достатньою мірою кредитувати власного виробника. Одним із джерел внутрішнього фінансування є посилення контролю за зовнішньоекономічними операціями, що забезпечить повернення експортного виторгу.

Іноземні кредити для нашої економіки досягли значного розміру, однак використовуються переважно на поточне споживання. Часто Україна одержує так звані «зв'язані» кредити, надання яких передбачає використання цих коштів на купівлю товарів у країни-кредитора.

Таким чином, інвестори, а особливо іноземні, прагнуть мати інформацію про умови, які впливають на формування інвестиційної привабливості підприємства. Наявність повної інформації про галузь, регіон та, особливо, умови господарювання суттєво впливають на показник привабливості підприємства. Досвід роботи з українськими та іноземними інвесторами свідчить, що стратегічного інвестора завжди буде цікавити привабливе підприємство в інвестиційно-привабливій галузі та привабливому регіоні.

Основними напрямками вдосконалення інвестиційної привабливості України для іноземних інвесторів повинні стати:

- послідовне зниження тиску на інвесторів і відсутність диверсифікованих джерел інвестицій, нерівномірність їх розподілу між регіонами;
- створення дієвих механізмів управління інвестиційною діяльністю;
- реструктуризація економіки, пріоритетне залучення інвестицій у галузі, що особливо потребують капіталовкладень;
- мотивація суб'єктів господарювання стосовно довгострокових вкладень, а також населення щодо вкладення коштів в розвиток економіки, а не на споживання;
- стимулювання реінвестування;
- удосконалення інвестиційного законодавства та забезпечення його стабільності;
- забезпечення гарантій інвесторам;
- відповідність між надходженням і витрачанням інвестиційних ресурсів [7, с. 122-125].

В умовах існування економічних і політичних ризиків, внутрішніх, і зовнішніх, запорукою поліпшення інвестиційної діяльності підприємств в Україні є послідовне здійснення кроків, які задекларував новий уряд:

- проведення реформи судової системи і правоохоронних органів,
- здійснення системної протидії корупції,
- забезпечення прозорості державних закупівель,
- суттєва дерегуляція економіки відповідно до європейських стандартів ведення бізнесу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Узагальнюючи вищесказане, під інвестиційною діяльністю слід розуміти організовану діяльність, що здійснюється в реально існуючих у країні умовах господарювання за допомогою практичних дій суб'єктів інвестиційної діяльності, функцій, які полягають у цілеспрямованому процесі знаходження необхідної кількості інвестиційних ресурсів, виборі відповідних об'єктів чи інструментів для їх вкладання, розробці і впровадженні поетапної інвестиційної програми чи стратегії та забезпеченні ефективної її реалізації з метою отримання прибутку.

Активна державна позиція та комплексний підхід щодо вирішення існуючих проблем, пов'язаних з інвестиційною діяльністю, дозволить із максимальною ефективністю реалізувати Україні свій потенціал в інвестиційній сфері, що стане передумовою її сталого економічного розвитку в майбутньому.

Тому заходи щодо активізації інвестиційної діяльності на підприємствах повинні проводитися на всіх рівнях господарювання. Необхідно намагатися створити сприятливий інвестиційний клімат не тільки для іноземних інвесторів, але й для українських. Пожвавлення інвестиційної діяльності можливе шляхом рішучих, комплексних, швидких, прозорих і послідовних ринкових реформ, а також за допомогою взаємоузгоджених дій керівництва, які пробудять підприємницьку ініціативу, створять конкурентне середовище й нададуть економіці стимули ефективного розвитку.

Література:

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» № 1560-ХІІ від 18.09.1991 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
2. Петренко Л.М. Теоретичні аспекти дослідження інвестиційної діяльності [Електронний ресурс] / Л.М. Петренко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. – Вип. 22, ч. II – 2012. – Режим доступу: [http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/54.pdf](http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/54.pdf).
3. Федоренко В.Г. Інвестознавство. Підручник. – 3-тє вид., допов. / В.Г. Федоренко – К.: МАУП, 2004. – 480 с.
4. Петрович Й.М. Організаційно-економічні засади прискорення інноваційних процесів у промисловості України / Й.М. Петрович // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління. – 2008. – № 628. – С. 3-11.
5. Міністерство закордонних справ України. [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua/page/open/id/821>.
6. Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом / А.А. Пересада // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ecolib.com.ua/book.php?book=6>

7. Шталь Т.В., Доброскок Ю.Б., Тіщенко О.О., Сапаров Е. Аналіз інвестиційного клімату України та шляхи його вдосконалення / Т.В. Шталь, Ю.Б. Доброскок, О.О. Тіщенко, Е. Сапаров // БІЗНЕСІНФОРМ – 2013. – № 3. – С. 122-125.

The article analyses existing problems and prospects of development of investment activity, as in recent years, Ukraine has enough attractive conditions for more active work of domestic and foreign investors, which is turn leads to the need for additional investment capital. At the present stage is the need to improve the investment climate and improving the mechanisms of state regulation of investment activities.

In the current circumstances, the country's investment climate needs improvement of the legal, socio-economic, financial and socio-political components that can attract greater investment resources and will contribute to the overall socio-economic development in Ukraine. Attracting investment is very important for business and requires management of continuous improvement of business activities and increase the level of investment advantages in comparison with other companies.

In summary, investment activities should understand as organized activity existing conditions in the country through practical actions of subjects of investment activity, functions that are consisting targeted in process of finding the required amount of investment resources, the selection of appropriate objects or tools for their investments, developing and implementing a phased investment program or strategy, and ensuring its effective implementation with a view to profit.

Active public position and comprehensive approach to solving existing problems related to investment activity will allow maximum efficiency in Ukraine in realize its potential in the investment sphere that will become a prerequisite for sustainable economic development in the future.

Therefore, measures for the revitalization of investment activity at the enterprises should be carried out at all levels of management. It's need to try to create a favorable investment climate not only for foreign investors but also for Ukrainian. The recovery in investment is possible through strong, comprehensive, rapid, transparent and consistent market-oriented reforms, as well as through mutually-agreed management actions that will awaken the entrepreneurial initiative will create a competitive environment and provide Economics incentives for effective development.